

Kommunal planlegging

Bodø oktober 2017

- Virker for Nordlands beste

Fra byplanlegging til samfunnsplanlegging

INNHold

Forord	3
Nasjonale forventningers rolle i plansystemet	5
Gode og effektive planprosesser	7
Enklere regelverk og bedre samarbeid	7
Målrettet planlegging	8
Økt bruk av IKT i planleggingen	10
Regjeringens forventninger	11
Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling	13
Et klimavennlig og sikkert samfunn	13
Aktiv forvaltning av natur- og kulturminneverdier	14
Fremtidsrettet næringsutvikling, innovasjon og kompetanse	15
Regjeringens forventninger	17
Attraktive og klimavennlige by- og tettstedsområder	19
Samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging	19
Et fremtidsrettet og miljøvennlig transportsystem	20
Levende by- og tettstedsentre	21
Helse og trivsel	21
Regjeringens forventninger	23

- Virker for Nordlands beste

Ulike typer planer

- Virker for Nordlands beste

Planer som styringsverktøy

- **Aktuell og relevant**
- **Prioritert**
- **Finansiert**

- Virker for Nordlands beste

Styringsdialogen stat - kommune

- Enhetsstat
- Flernivåstyring
- Kommuner er autonome/selvstendige

- Kommunen produserer tjenester
- Gjennomfører nasjonal politikk

- virker for Nordlands beste

Statens styringsvirkemiddel

- **Pedagogiske**
 - Retningslinjer, veiledere
- **Økonomiske**
 - Øremerkede midler
 - Satsninger
- **Juridiske**
 - Pålegg i lov (folkehelse, beredskap)
- **Organisatoriske**
 - Oppgavefordeling
 - Kommunereform/samhandlingsreform

- virker for Nordlands beste

Styrkning av lokalt selvstyre

- **Grunnlovsendring 2016**
- **Fra 1. januar 2018**
 - **Klageinstansens kompetanse**
 - **Endringer forvaltningsloven**
 - **Tvistemålsloven**
 - **Søksmålsrett**
 - **Plan- og bygningsloven**
 - **Lovligheten av innsigelser**

- virker for Nordlands beste

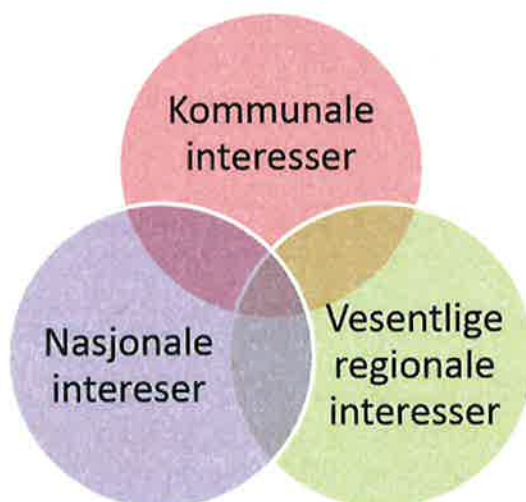
Plansystemet pbl.

	Juridisk bindende	Retningsgivende
Nasjonalt -staten	Lov/forskrift Statlig planbestemmelse (SPB) Statlige arealplaner	Nasjonale forventninger Statlige planretningslinjer (SPB) Rundskriv/veileder/håndbøker Stortingsmeldinger
Regionalt - fylket	Regional planbestemmelse	Regional planstrategi Regionale plan - Fylkesplaner
Lokalt -kommunen	Kommuneplanens arealdel Områderegulering Detaljregulering	Kommunal planstrategi Kommuneplanens samfunnsdel Tema/sektorplaner

- virker for Nordlands beste

Planlegging skal

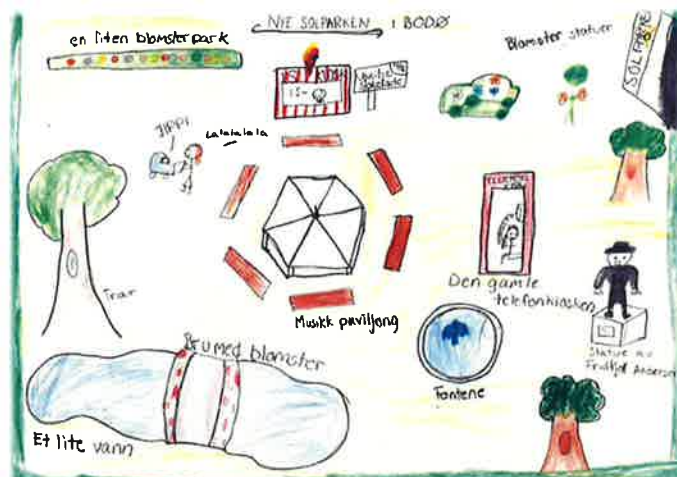
- Samordne stat, region og kommune
- Samarbeidsrett/- og plikt for forvaltningen

- virker for Nordlands beste

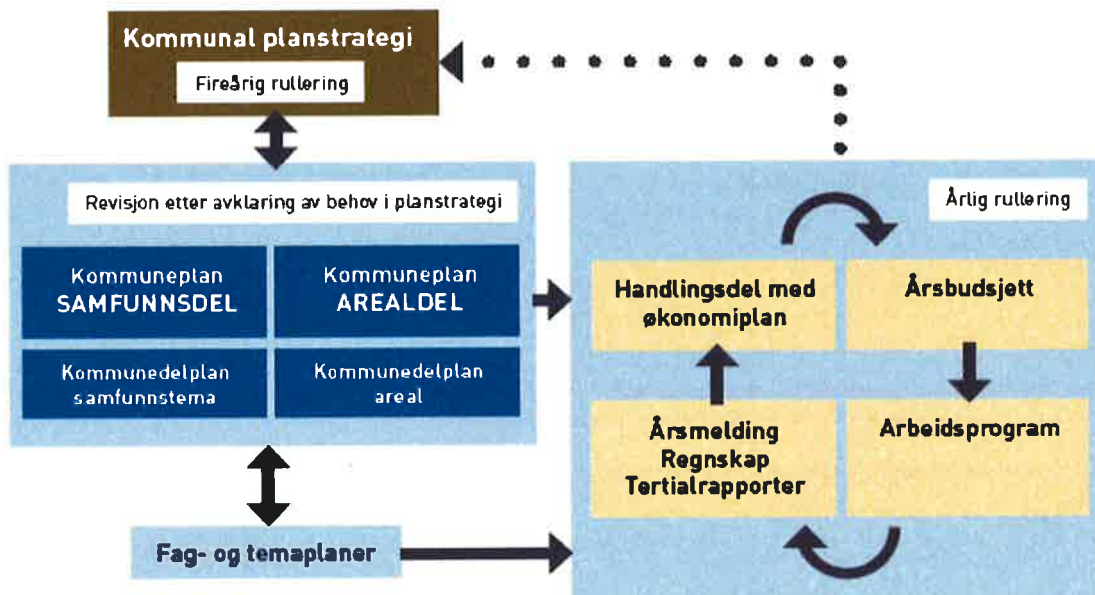
Planer i kommunene

- **Kommuneloven**
 - Budsjett, økonomiplan
- **Plan- og bygningsloven**
 - Plansystem
- **Særlover**
 - Beredskap
 - Folkehelse
 - Idrett/kultur
 - Helse m.m.

- virker for Nordlands beste

Det kommunale plansystemet

“Årshjulet” og “fireårshjulet”

Skjematisk framstilling av
“fireårshjulet” og “årshjulet”
i det kommunale plan-
systemet. K1128: T-1494

- virker for Nordlands beste

Et system for målstyring

- **Status (hvor er vi)**
- **Langsiktige visjoner (hvor vil vi)**
- **Tydelige mål (hvordan skal vi oppnå dette)**
- **Virkemiddel (hva skal vi gjøre)**
- **Ansvar (hvem skal gjøre)**

- **Systematisk måling og rapportering av resultater**

- virker for Nordlands beste

Fordeler med plansystemet

Rasjonelt målstyringssystem:

- Ulike typer planer til ulike behov
- Planhierarki
- Utredningskrav - KU, KVV
- Bestemmelser om medvirkning, samarbeid og deltakelse
- Beslutningsmyndighet
- Hvordan løse konflikter
- Rettsvirkninger
- Klagerett

- «Best» mulige løsninger
- Åpenhet og legitimitet
- Forutsigbarhet
- Rettssikkerhet

- virker for Nordlands beste

Trender

- **Sentralisering**
- **Demografi**
 - befolkningsutvikling
 - Innvandring
 - Eldrebølge
- **Sosial ulikhet i helse**

- virker for Nordlands beste